

Een Keltische pelgrimstocht

Wexford-Pembrokeshire Pilgrim Way

◀ De eikel markeert het Pembrokeshire Coast Path in Wales.

▲ Klaver verwijst als symbool naar St Patrick, de beschermheilige van Ierland.

▸ De Ierse historie wordt levend gehouden.

naast zag ik drie markante houten bijenkorven, die speciaal voor deze pelgrimsroute bleken te zijn ontworpen door een kunstenaar. Bijen spelen een belangrijke rol in het verhaal van de route: een zwerm uit de bijenkorven van St David zou destijds met St Aidan meegereisd zijn, terug naar Ierland. Zo zou St Aidan de bij, die op dat moment was uitgestorven in Ierland, hebben teruggebracht. “Do the little things”, zag ik op een bordje bij de korven, refererend aan de laatste woorden van St David: “Wees vrolijk, houd moed en doe de kleine dingen die je mij hebt zien doen.” Een prachtig motto!

Bij St Aidan’s Well in Ferns, het officiële beginpunt van de route, heb ik een klein flesje gevuld met water, om als een echte pelgrim in mijn rugzak mee te dragen naar Wales. Daar zal ik het na mijn voettocht van negen dagen leeggieten in de bron bij St Davids en daarmee de verbintenis tussen de twee Keltische landen bezegelen. Hoewel ik niet gelovig ben, hou ik van pelgrimstochten. In 2018 liep ik het Sint Olavs-pad door Zweden en Noorwegen. Onderweg voelde ik me verbonden met de duizenden pelgrims die de route vóór mij hadden gelopen. Ik vond het een fijn idee dat ik al wandelend deel uitmaakte van een groter geheel, van een traditie. En ik ben niet de enige die die verbinding opzoekt. ‘Pelgrimstocht’ is een veel ingetikte zoekterm bij Google. Onder de wandelaars is een groeiend aantal ‘moderne pelgrims’, dat – net als ik – niet uit geloofsovertuiging loopt, maar omdat ze graag een betekenisvolle reis maken, die niet alleen mooie uitzichten biedt, maar ook waardevolle inzichten. »

Glooiende velden vol wilde bloemen, heilige bronnen en kastelen, hoge kliffen en azuurblauwe baaien. Je vindt het allemaal langs de Wexford-Pembrokeshire Pilgrim Way: een ‘nieuwe’ pelgrimsroute die Zuidoost-Ierland verbindt met Wales. Een wandeltocht door twee Keltische landen en een ode aan ‘the little things’.

TEKST & FOTO'S FRANCINE POSTMA

“**D**anger, high cliffs”, waarschuwt een geel bord. Voorzichtig klauter ik over het smalle, rotsige pad in de schaduw van hoge naaldbomen. Plotseling houdt het pad op. In de diepte voor me strekt zich een groot, spiegelglad meer uit, omringd door hoge kliffen van bruine steen. Dit is Carrigfoyle Quarry, een verlaten steengroeve die in de jaren tachtig van de vorige eeuw in onbruik raakte en zich sindsdien vanzelf heeft gevuld met regen-

water. Op het suizen van de wind in de boomtoppen na is het doodstil; ik ben de enige wandelaar op het pad. Het is mijn derde dag op Wexford-Pembrokeshire Pilgrim Way, een nieuw ontworpen pelgrimsroute door Zuidoost-Ierland en Wales. Een tocht van 260 kilometer, waarvan je er honderd per boot aflegt, door twee Keltische landen die al eeuwenlang met elkaar in verbinding staan door religie, handel, oorlog en vrede. De route volgt het voetspoor van de Ierse St Aidan, die in de zesde eeuw een bezoek bracht aan zijn leermeester St David, de beschermheilige van

Wales. De weg die St Aidan destijds aflegde ziet er tegenwoordig uiteraard anders uit dan toen. In het Ierse gedeelte van de pelgrimstocht betekent dit dat je regelmatig over verharde wegen wandelt, tussen het plattelandsverkeer (zie kader). Gelukkig zijn er ook genoeg onverharde stukken: door bos, over glooiende heuvels en soms dus over rotsige paden.

Bijenkorven

Mijn reis is begonnen in Ferns, een historisch stadje in het graafschap Wexford, een busrit van twee uur verwijderd van Dublin. Ik heb er opgravingen uit de ijzertijd bezocht, ruïnes van een klooster uit de zesde eeuw, de overblijfselen van een kasteel uit de twaalfde eeuw en de kleinste kathedraal van Europa. In het gras daar-

azuurblauwe zee. De route loopt hier door een nationaal park langs de kust over een oud voetpad, het Pembrokeshire Coast Path, en is gemarkeerd. Hierdoor laat ik de route-app

tijdens het wandelen voor wat hij is – je kunt simpelweg niet verkeerd lopen. De hoogteverschillen onderweg zijn aanzienlijk, met verraderlijke klimmetjes en afdalingen over rotspartijen. Voor mij is dit geen pad om zonder wandelstokken te lopen! Het weer is uitzonderlijk mooi – al dagen geen druppel regen – en ik blijf regelmatig stilstaan om naar de kustlijn te kijken die zich grillig, grijsbruin en groen aftekent tegen de heldere lucht. Bij een wit vuurtorentje op een landtong eet ik mijn lunchpakket; insecten gonzen, meeuwen

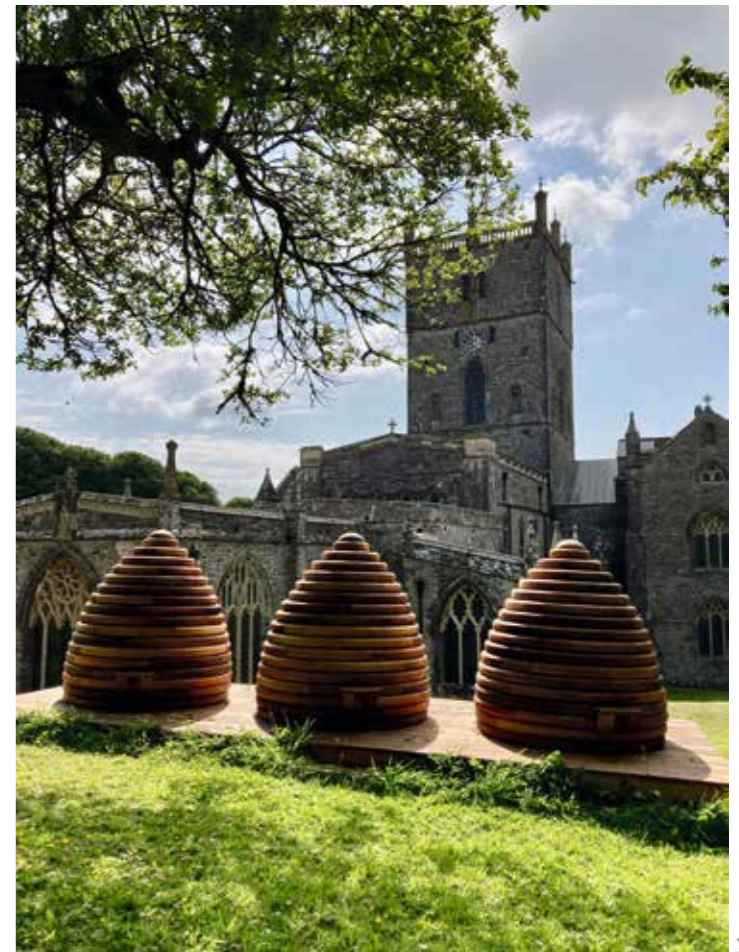
krijzen, geen mens in de omtrek. Na een dag stijgen en dalen in de zeewind slaap ik als een roos. De volgende dag start ik bij Melin Tregwynt, een oude voldersmolen waar authentieke Welshe kleden worden geweven. Van daar loop ik naar het havenstadje Abereiddy. Ik loop samen met pelgrimsgids Chris Smith van Guided Pilgrimage, een bedrijfje dat groepen pelgrims langs de Welshe kant van de Wexford Pembrokeshire Pelgrimsroute begeleidt. Chris weet erg veel over de Keltische geschiedenis en over de flora, maar ze overstelpt me niet met feitjes. Heren der vertelt ze een mooi verhaal of wijst ze op een bijzondere bloem. Ook heeft ze een aantal gedichten meegenomen, die ze voordraagt op betekenisvolle plekken, zoals bij een grafmonument uit de nieuwe steentijd – vijfduizend jaar oud – midden in een grasveld. Chris' verhalen en gedichten geven een prettige verdieping aan de wandeling, maar we zijn ook hele stukken stil. In een beschut baaitje nemen we een spontane duik en genieten we van de explosie

« Dolmen uit de Nieuwe Steentijd onderweg.

◀ Pelgrimsgids Chris.

▲ Karakteristiek landhuisje met rozen in Wexford.

▶ Bijenkorven bij St Davids Cathedral.

Healing gardens en fairy forts

De pelgrimsroute is aan Ierse zijde niet gemarkeerd, maar ik maak gebruik van een route-app, die naast de kaart ook allerlei historische en culturele informatie geeft in de vorm van audiofragmenten. Zo leer ik onder meer over de roemruchte Ierse opstand van 1789, die uiteindelijk werd neergeslagen door de Engelsen. Ik luister naar verhalen over heilige bronnen, *healing gardens*, grotten met Mariabeelden en *fairy forts*: cirkelvormige ophogingen in het land, sommige al daterend uit de ijzertijd, bedoeld als bescherming in tijden van oorlog, maar later beschouwd als bovennatuurlijk verschijnsel. Ook ontmoet ik vriendelijke mensen langs de route, zoals John en Eileen Dempsey, een stel dat een tweehonderd jaar oud rietgedekt stenen huisje heeft gerestaureerd en het The House of Stories heeft gedoopt. Ze organiseren er *storytelling*-avonden waar plaatselijke bewoners volksverhalen komen vertellen en traditionele Ierse muziek spelen. Helaas is de

volgende bijeenkomst pas over een maand... Gelukkig vind ik in een naburig havenstadje een pub waar live muziek wordt gespeeld. Het halve dorp heeft zich, gewapend met *pints of Guinness*, opeengepakt in het schemerige kroegje en zingt uit volle borst mee met de refreinen.

Historische trekpleisters

Aan de Ierse kant van deze pelgrimstocht had ik veel groene heuvels en sprookjesachtige bossen verwacht, maar dat valt een beetje tegen. De eerste wandeldagen ligt de nadruk meer op de historische en religieuze trekpleisters langs de route dan op natuur. Zo passeer ik diverse oorlogsmonumenten, het Irish National Heritage Park, een *Famine wall*, gebouwd als werkverschaffing tijdens de Ierse hongersnood van 1845-1850, een openluchtmuseum over de Ierse geschiedenis en het neogotische Johnstown Castle, dat tegenwoordig een plattelandsmuseum is. Mét schitterende kasteeltuinen, het moet gezegd. Maar na vier

dagen wandelen begin ik te verlangen naar wat meer verstillen en inkeer. Dat is immers ook waar een pelgrimstocht voor bedoeld is. In elk geval is het een van de redenen dat ik graag pelgrimsroutes loop.

Vrolijke wildheid

Intussen heb ik Our Ladies Island bereikt, een schiereiland in een zoutwatermeer, waar in vroeger tijden vrouwelijke druïden samenkamen. Een groot wit Mariabeeld laat er geen twijfel over bestaan dat die tijd nu voorbij is. Ik loop een stuk op met Bonnie Boux, een plaatselijke kunstenares en danseres. We beginnen onze wandeling met een rondje om het schiereiland. Op Bonnies verzoek lopen we in stilte en ik voel dat me dat goed doet. Samen zwijgen is nog krachtiger dan in je eentje. Wind waait door de rietpluimen, zwanen dobberen op het water, de zon schijnt tussen de wolken door. Op een bankje genieten we even van het uitzicht over het meer. Daarna geeft Bonnie me de keus: wil ik de route-app volgen en dus over de weg lopen,

of sta ik open voor een alternatieve route? Ik hoef niet lang na te denken: doe mij die laatste maar. En dus doorkruisen we een koolzaadveld – de planten komen tot onze schouders. Bonnie vraagt of ze een van mijn wandelstokken mag lenen om zich een weg te banen. Geel bestoft komen we aan op het strand. “Laten we een duik nemen!”, roept Bonnie spontaan, en ik knik enthousiast. Het water is ijskoud en helder; gillend rennen we erin, we laten ons vallen en zwemmen door ondiepe poeltjes, tussen groenglibberige slierten kelp door. Na de duik danst Bonnie voor me over het strand, haar lange donkere haren zwieren in het rond en ik geniet van haar vrolijke wildheid.

Woeste schoonheid

Aan de overkant van de Ierse Zee, na een ferrytocht van vier uur, wacht de stilte. En de verwondering over de woeste schoonheid van de Welshe kust. Dramatische, hoge kliffen en diepe donkere kloven, glooiende velden vol wilde bloemen langs een

◀ De onvermijdelijke Ierse pub op Our Ladies Island.

WANDELWIJZER

Wexford–Pembrokeshire Pilgrimway is een nieuwe pelgrimsroute van 260 kilometer die Zuidoost-Ierland verbindt met Wales. Het startpunt Ferns in Ierland bereik je door te vliegen naar Dublin en daar de bus te nemen. Van het eindpunt, St Davids in Wales, naar het vliegveld van Cardiff is een taxi handigst. Het landschap waar je doorheen loopt is groen en glooiend, met in Wales veel hoogtemeters. De etappes zijn ongeveer twintig kilometer per dag.

De tocht

In het Ierse gedeelte loopt de route op dit moment nog grotendeels over verharde plattelandswegen waar ook auto's en tractoren rijden. Uit veiligheidsoverwegingen worden aan Ierse zijde daarom voorlopig alleen groepsreizen aangeboden onder leiding van een pelgrimsgids. Meer informatie en de actuele stand van zaken vind je op: wexfordpembrokeshirepilgrimway.org

Slapen

B&B's en hotelletjes langs het traject, van eenvoudig tot superdeluxe. Kamperen wordt minder gedaan.

Navigatie

Er is (nog) geen kaart beschikbaar en aan de markeringen onderweg wordt nog gewerkt. De route is beschikbaar in de app Outdooractive: bit.ly/WPPW of zoeken in de regio 'Wexfort'.

Leestip

Er is nog geen reisgids beschikbaar, wel een fotoboek: *The way of a bee* door fotograaf Karel Jasper (jasperphotography.co.uk).

Meer weten?

wexfordpembrokeshirepilgrimway.org – guidedpilgrimage.co.uk – journeying.co.uk – ireland.com – visitwales.com – visitbritain.com

van frisheid die het zeewater veroorzaakt. We laten ons drogen op de rotsen en eten ondertussen wat. Een wandelaar die ons heeft zien zwemmen volgt ons voorbeeld.

Tijdloosheid

De laatste twee dagen langs de Wexford–Pembrokeshire Pilgrimway, van Whitesands naar St Davids, loop ik alleen. Zo kan ik alles wat ik heb meegemaakt, gehoord en gezien nog eens rustig overdenken. Het weer blijft schitterend, de Welshe kust onverminderd mooi. Mijn beenspieren zijn intussen gewend aan het klimmen en dalen en ik ben in de tijdloosheid terechtgekomen die ik zo fijn vind aan langeafstandswandelen. Het kan me niet meer schelen welke dag het is, mijn voeten weten wat ze te doen staat, mijn hoofd houdt zich alleen nog bezig met essentiële zaken: waar eet ik, waar slaap ik, wanneer pauzeer ik? Verder geniet ik van de zon op mijn gezicht, het geluid van de golven die breken op de rotsen, de geur van wilde bloemen en het gezang van vogels. Van de zilte zeewind door mijn haren, een lekkere kop koffie in een havenstadje, van een eenvoudig avondmaal. Zijn dit de kleine dingen die de Heilige David bedoelde? In St Davids giet ik mijn flesje Iers bronwater leeg in de bron van St Non, de moeder van St David. Daarna bezoek ik St Davids Cathedral, samen met een gids, en drink ik thee bij de drie houten bijenkorven die daar vlakbij in het gras staan. "Neem je ervaringen onderweg mee als stuifmeel, om er honing van te maken", zegt de gids. Dat zal ik doen. ■

